

Monumentnummer*: 524945

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82768/73

Woonplaats* Alkmaar
Gemeente* Alkmaar
Provincie* Noord-Holland

Locatiennaam Alkmaar
Locatieomschrijving Westerhoutkwartier

Kadastrale gemeente* Alkmaar
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 4929

Omschrijving**

Inleiding

STADSVILLA "Batouwe" uit 1915-1916 met bijbehorende ERFSCHEIDING. De villa werd gebouwd naar ontwerp van de Bussumse architect K.P.C. de Bazel (1869 - 1923) in een sobere baksteenarchitectuur. Opdrachtgever was mr. C. van Lookeren Campagne te Alkmaar. Modern voor die tijd was de toepassing van betonnen vloeren, waarvoor dan ook afzonderlijk vergunning moest worden aangevraagd. De villa is gesitueerd aan de noordwestzijde van de Wilhelminalaan in de Alkmaarderhout. De voortuin wordt van de openbare weg gescheiden door een vermoedelijk uit de bouwtijd daterende erfscheiding.

N.B. De latere aanbouw met plat dak rechtsachter (N) maakt geen deel uit van de bescherming.

Omschrijving

Op nagenoeg rechthoekig grondplan opgetrokken villa van twee bouwlagen onder een met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak met ruim overstek evenwijdig aan de weg. Het buitenmuurwerk is beneden de vensters van de begane grond uitgevoerd in paarsrode machinale baksteen waalformaat in kruisverband met platvolle voeg. Boven deze hoge, door een bovenrand van grijs graniet afgesloten plint zijn de gevels opgetrokken in geelrode machinale baksteen waalformaat (ca. 21 x 5,5, cm) in kruisverband met snijvoeg. Onder verdiepingsvensters wordt het muurwerk horizontaal geled door een uitspringende band van grijs

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

graniet, waaronder siermetselwerk in de vorm van terugliggende vierkanten met in het midden een uitkragende kop. Het hoge schilddak wordt bekroond door twee taps toelopende hoekschoorstenen van gele machinale baksteen met een getrap uitkragende bovenrand. Alle boeiborden kragen bovenaan eveneens getrap uit. De vensters op de begane grond zijn twee keer zo hoog als de direct onder het overstek geplaatste verdiepingsvensters.

De symmetrische voorgevel (ZO) heeft in het midden een driedzijdige erker met in elke kant een schuifvenster met negenruits bovenlicht. Ter weerszijden van deze erker bevindt zich een driedelig venster voorzien van drie schuiframen met zesruits bovenlicht. Links- en rechtsboven is eveneens een driedelig venster aangebracht waarin een zesruits schuifraam met ter weerszijden zesruits draairamen. Boven de erker bevindt zich een balkon met een dichte borstwering in hetzelfde metselwerk als de gevel. De granieten band onder de verdiepingsvensters zet zich voort als bovenrand van deze borstwering. Het balkon is toegankelijk via een dubbele balkondeur middenboven geflankeerd door smalle drieruits schuifvensters. In het midden van het voorschild bevindt zich een dakkapel voorzien van drie vierruits draairamen en een tegen het hoofddak aansluitend schilddak waarop eveneens gesmoorde verbeterde Hollandse pannen.

Midden tegen de rechterzijgevel (NO) is een rechthoekige uitbouw opgetrokken van één bouwlaag die via een schilddak met genoemde dakpan overgaat in een boven de dakvoet uitstekende middenrisaliet ter hoogte van de eerste verdieping. De laatste heeft een tegen het hoofddak aansluitend schilddak met dezelfde dakpan en een ruim overstek waaronder een driedelig venster voorzien van drie zesruits glas-in-loodramen (ter hoogte van het achterliggende tweede trapbordes). De voorzijde van de rechthoekige uitbouw is uitgevoerd als portiek waaromheen de plint van de villa zich als borstwering voortzet. Op de laatste rusten vier pijlers van grijs graniet. In het midden van het portiek bevindt zich de voordeur, een paneeldeur van gelakt teakhout waarin een raampje met kwartrond inzwenkende bovenhoeken (de rijke omlijsting rond het ene deurpaneel springt op de vier hoeken kwartrond in). De portiekvloer telt vier rechthoeken opgebouwd uit omgaande lagen van afwisselend rode en gele baksteen. De verhoogde vloer is bereikbaar via een granieten trap middenvoor waarvan de vier treden afgeronde hoeken hebben. Bovenin de rechterzijgevel van de uitbouw zijn drie valramen aangebracht: de linker en de middenste vierruits, de rechter enkelruits. Tegen de achterzijde van de uitbouw is een tweede rechthoekige uitbouw opgetrokken onder een met dezelfde dakpan gedekt schilddak evenwijdig aan de weg. In de voorzijde hiervan bevindt zich op straatniveau de zij-ingang, een paneeldeur met raampje en drieruits bovenlicht. Links in de rechterzijgevel van de villa zit nog een smal schuifvenster met zesruits bovenlicht.

De linkerzijgevel (ZW) heeft links een driedzijdige erker als voor, maar zonder balkon of borstwering; rond het platte erkerdak is een grijsgranieten rand aangebracht waaronder siermetselwerk als onder de verdiepingsvensters. Rechts op de begane grond zit een smal schuifvenster met zesruits bovenlicht. De eerste verdieping is gesloten. In het midden van het linkerdakschild bevindt zich een dakkapel als voor (met gewijzigde vensters).

In de achtergevel (NW) is rechtsboven een driedelig venster aangebracht als boven in de voorgevel. Links van het midden heeft de achtergevel een forse uitbouw over twee bouwlagen waarboven een op het hoofddak aansluitend schilddak met in alle drie dakschilden een kleine dakkapel met plat dak en een liggend zesruits draairaam (bij de rechter dakkapel een enkel raam). In de voorzijde van de uitbouw is zowel beneden als boven een driedelig venster aangebracht als in de voorgevel. In de rechterzijgevel van de uitbouw zit boven een tweedelig venster bestaande uit twee zesruits ramen (de linker uitgevoerd als draairaam), en beneden een dubbele deur naar het verhoogde terras tegen de rechter helft van de achtergevel. Rond dit half rond uitgebouwde terras zet de hoge plint van de villa zich voort, waarbij de op gestapelde rode bakstenen rustende granieten bovenrand fungeert als borstwering. Het opzij via een gemetselde trap bereikbare terras heeft een vloer van in een decoratief patroon gelegde gele en rode baksteen. Naast de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitbouw heeft de achtergevel linksboven een balkon rustend op een hoge rondboog. Het balkon is toegankelijk via een paneeldeur waarin twaalf ruitjes. Links hiervan bevindt zich een zesruits draairaam. Onder het balkon is in de achtergevel een vierruits keldervenster aangebracht waarboven een keukenvenster met een vierruits onderraam. Hiernaast zit in de zijmuur van de rondboog (tevens de zuidwestmuur van de uitbouw met het schilddak evenwijdig aan de weg) een groot vierruits stolpraam, waaronder de door een vlonder deels aan het oog onttrokken deur naar de kelder. Op de door een latere aanbouw grotendeels aan het oog onttrokken achtergevel van de laatstgenoemde uitbouw staat een smalle dakkapel waarin een deur.

INTERIEUR. Het interieur is nog grotendeels oorspronkelijk en bevat onder meer een marmeren vloer en een lambrisering van grijsgroene tegels in de vestibule, een tegelvloer en meerkleurige tegellambrisering met florale motieven in de naastgelegen ruimte, een keldertrap met treden van zwart marmer, in de hal een vloer van wit en zwart marmer in schaakbordpatroon, een bordestrap met eikenhouten lattenleuning en een hoge eikenhouten lambrisering waarin opgenomen een schouw, stucplafonds met een complex middenpatroon van elkaar snijdende lijsten in de drie kamers beneden, en in de vertrekken op de eerste verdieping onder meer een hoge eikenhouten lambrisering en twee stucplafonds met een gestileerd bloemmotief.

De erfscheiding tussen de voortuin en de openbare weg bestaat uit een laag muurtje van geelrode baksteen waarop een uit vierkante staven samengesteld smeedijzeren hek. Ter weerszijden van het pad naar de voordeur staan twee in dezelfde baksteen gemetselde hekpijlers voorzien van een grijsgranieten deksteen met een getrap inspringende bovenkant en in de voorzijde de naam van de villa: links "BAT" en rechts "OUWE".

Waardering

De villa met bijbehorende erfscheiding uit het eerste kwart van de 20ste-eeuw is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van sobere baksteenarchitectuur met bijzondere bewaard gebleven interieuronderdelen, kenmerkend voor het latere oeuvre van architect K.P.C. de Bazel. De villa heeft situationele waarde vanwege de ligging in de Alkmaarderhout.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis